

УДК [780.8:780.647.2]:373.015.31

DOI <https://doi.org/10.32782/ART/2025-1-14>**Омельченко Сергій Леонідович**

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності А4 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)
Рівненського державного гуманітарного університету
ORCID ID: 0009-0009-9446-3455
e-mail: sergeyomelchenko15@gmail.com

Крусь Оксана Петрівна

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри музикознавства, фольклору та музичної освіти
Рівненського державного гуманітарного університету
ORCID ID: 0000-0002-9746-5554
e-mail: oksanakrusop@gmail.com

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНО-ЕСТЕТИЧНОГО ІНТЕРЕСУ ДО ГРИ НА БАЯНІ УЧНІВ ДИТЯЧОЇ МУЗИЧНОЇ ШКОЛИ

У статті висвітлено важливість проблеми інтересу, ставлення учня до навчання, до власної пізнавальної та мистецької діяльності. Зазначається, що від вирішення цієї проблеми залежить якість освітнього процесу в будь-якій галузі. Підкреслюється актуальність пробудження інтересу учнів дитячої музичної школи до творчості, спілкування з мистецтвом, виконавства.

Автори статті аналізують наукову літературу та практичний досвід з проблеми формування музично-естетичного інтересу. На основі цього вони узагальнюють теоретичні засади формування музично-естетичного інтересу і дають визначення: музично-естетичний інтерес до гри на баяні учнів дитячої музичної школи є вибірковою емоційно-інтелектуальною спрямованістю учнів-баяністів на пізнання мистецтва гри на баяні, прагнення до музично-творчої діяльності та мистецької взаємодії.

У статті представлена структура поняття «музично-естетичний інтерес до гри на баяні», до якої увійшли емоційний, інтелектуальний, виконавсько-творчий та комунікативний компоненти.

Відповідно до визначених компонентів автори систематизували методи, прийоми формування музично-естетичного інтересу до гри на баяні учнів дитячої музичної школи: переживання позитивних емоцій, емоційне зараження, налаштування, створення приємного середовища; розуміння учнями значення матеріалу, який вивчається, інтелектуальне зараження, налаштування, використання мультимедійних засобів, спонукання до самостійних, активних роздумів, анімація, відео-сюжети, кліпи, пошуково-дослідницькі завдання, короткі образні розповіді про музику, наочні посібники, проблемні ситуації, виразне, яскраве виконання творів вчителем, порівняння музики з мовою та іншими видами мистецтва; включення учнів в «активну творчу діяльність шляхом підбору посильних, цікавих, різноманітних, нових за змістом чи формою завдань, творчість, фантазування, імпровізація, проектування, програмування ігрових рухів, музикування, малювання, складання віршів, підбір репродукцій до музики, ігри, ігрові прийоми, ігрові форми, вправи-картинки; ансамблева, ескізно-ансамблева форми роботи, індивідуально-групові та колективні форми музичної діяльності, активна педагогічна взаємодія з учнями на уроках, психологічна пристосованість, звання, «притирання» педагога та учня, підтримка, надання шансу на успіх у діяльності тощо.

Ключові слова: інтерес, інтерес до навчання, художньо-естетичний інтерес, музичний інтерес, музично-естетичний інтерес, методи формування інтересу учнів-баяністів, гра на баяні, дитяча музична школа.

Sergey OMELCHENKO

applicant for the second (master's) level of higher education
of the speciality A4 Secondary education (Art. Musical art)
Rivne State University of the Humanities
ORCID ID: 0009-0009-9446-3455
e-mail: sergeyomelchenko15@gmail.com

Oksana KRUS

Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor at the Department of Musicology, Folklore and Music Education
Rivne State University of the Humanities
ORCID ID: 0000-0002-9746-5554
e-mail: oksanakrusop@gmail.com

**THEORETICAL PRINCIPLES OF FORMING MUSICAL
AND AESTHETIC INTEREST IN PLAYING THE BAYAN
IN CHILDREN'S MUSIC SCHOOL STUDENTS**

The article highlights the importance of the problem of interest, the student's attitude to learning, to their own cognitive and artistic activities. It is noted that the quality of the educational process in any field depends on the solution of this problem. The urgency of awakening the interest of children's music school students in creativity, communication with art, and performance is emphasised.

The authors of the article analyse scientific literature and practical experience on the problem of forming musical and aesthetic interest. On this basis, they summarise the theoretical foundations of the formation of musical and aesthetic interest and give the following definition: musical and aesthetic interest in accordion playing by pupils of children's music school is a selective emotional and intellectual orientation of accordion students towards learning the art of playing the accordion, striving for musical and creative activity and artistic interaction.

The article presents the structure of the concept of 'musical and aesthetic interest in playing the accordion', which includes emotional, intellectual, performing and creative, and communication components.

In accordance with the identified components, the authors systematised methods and techniques for forming musical and aesthetic interest in playing the accordion for children's music school students. The development of the emotional component will be influenced by the experience of positive emotions, emotional infection, mood, and the creation of a pleasant environment. The development of the intellectual component will be influenced by pupils' understanding of the meaning of the material being studied, intellectual infection, mood, use of multimedia, encouragement to independent, active thinking, animation, video clips, clips, search and research tasks, short figurative stories about music, visual aids, problem situations, expressive, vivid performance of works by the teacher, comparison of music with language and other arts. The development of the performing and creative component will be facilitated by involving students in "active creative activity through the selection of feasible, interesting, diverse, new in content or form tasks, creativity, fantasy, improvisation, design, programming of game movements, music making, drawing, composing poetry, selection of reproductions to music, games, game techniques, game forms, picture exercises. The development of the communication component will be stimulated by ensemble, sketch-ensemble forms of work, individual-group and collective forms of musical activity, active pedagogical interaction with students in the classroom, psychological adaptability, habituation, 'lapping' of the teacher and student, support, giving a chance for success in the activity, etc.

Key words: *interest, interest in studying, artistic and aesthetic interest, musical interest, musical and aesthetic interest, methods of forming the interest of accordion students, playing the accordion, children's music school.*

Постановка проблеми. Кардинальні зміни у сучасному суспільстві зумовлюють орієнтацію на особистісну парадигму – парадигму, яка у центрі своїх концепцій та дій ставить особистість людини, що продукує ідеї та технології особистісного розвитку, саморозвитку. У зв'язку з цим великого значення набуває ставлення учня до навчання, до власної пізнавальної та мистецької діяльності. Захопленість, інтерес – головне

питання педагогіки, від вирішення якого залежить якість освітнього процесу в будь-якій галузі. Особливу роль інтерес відіграє в галузі мистецтва, де «без емоційної захопленості неможливо досягти більш-менш гарних результатів».

У «Положенні про мистецьку школу» зазначається важливість «пробудження інтересу громадян до творчості, спілкування з мистецтвом, мистецьких практик», створення умов для розвитку твор-

чого мистецького потенціалу, «творчих здібностей, обдарувань та набуття здобувачами практичних навичок, оволодіння знаннями у сфері вітчизняної і світової культури та мистецтва» (Положення про мистецьку школу, 2018). А формування музично-естетичних інтересів є необхідною умовою освітнього процесу та виконавської діяльності.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Проблема інтересу є фундаментальною в психолого-педагогічних дослідженнях, вона розглядається паралельно з такими поняттями як мотивація, стимулювання, емоційна сфера, інтелектуальна сфера особистості. Різні аспекти і види естетичного інтересу розкрито у працях О. Дем'янчука, Л. Зарі, О. Надутенко, Т. Нижник, Н. Новикової, О. Спіліоті та ін. Про стимулювання музично-естетичних інтересів здобувачів освіти різних рівнів пишуть М. Білецька, С. Горбенко, А. Козир, І. Парфентьева, Я. Сопіна, В. Федоршин, Н. Чумак, Н. Яремчук та ін.

Але особливості зацікавлення учнів-бачанців уроками спеціальності, музичним репертуаром, формами роботи над твором не отримали достатнього висвітлення.

Мета статті – розкрити методи та засоби формування музично-естетичного інтересу до гри на баяні учнів дитячої музичної школи.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття «інтерес» у загальновживаному значенні вживається як будь-яка спрямованість на значущий для людини предмет чи діяльність, що має вибіркового характеру і виявляється в стійкому зосередженні уваги на певних об'єктах. З психолого-педагогічної точки зору С. Гончаренко описує інтерес як форму «прояву пізнавальної потреби, яка забезпечує спрямованість особистості на усвідомлення мети діяльності й тим самим сприяє орієнтації, ознайомленню з новими фактами, більш повному і глибокому відображенню дійсності». Важливими при цьому є емоційний тон, увага до привабливого об'єкта, потреба в здійсненні діяльності, активне пізнавальне ставлення (Гончаренко, 1997, с. 147).

О. Спіліоті, виходячи з психологічного визначення інтересу як емоційно забарвленої інтелектуальної вибіркової, виділяє в інтересі емоційний та раціональний компоненти: емоційно приваблива діяльність, спрямована на відповідний об'єкт, та осмислений інтерес до результатів діяльності (Спіліоті, 2019, с. 97).

У контексті дослідження музично-естетичних інтересів є близьким визначення поняття «художньо-естетичний інтерес» О. Дем'янчуком: вибіркова спрямованість особистості на пізнання мистецтва саме під впливом його емоційної привабливості, що виражається в емоційному прагненні до художньо-творчої діяльності та потребі естетичної насолоди (Дем'янчук, 2019, с. 40).

Науковець виділяє в художньо-естетичному інтересі інтелектуальний компонент, звернений до акту естетичного пізнання, що має виразну індивідуальну спрямованість. Під його впливом значно активізуються розумові процеси, а художня діяльність стає продуктивною і більш цілеспрямованою. Глибокі свідоме проникнення в сутність художньо-естетичних явищ приносить особистості інтелектуальну радість та насолоду. Емоційний компонент вчений пов'язує із силою та характером емоційних проявів, емоційними переживаннями і почуттями, які залежать від естетичної цінності творів мистецтва, рівня художньої підготовки особи. «Прилучення людини до мистецтва залежить від емоційної наснаги та схильності суб'єкта, від його особистісного ставлення до предмета художньо-творчої діяльності, бо саме в ній відбуваються інтенсивні емоційні процеси». Вольовий компонент структури художньо-естетичних інтересів, на думку О. Дем'янчука, зумовлює прагнення особистості включитися в активні форми творчої діяльності, які розкривають широкі можливості духовного збагачення учнів, пізнання ними навколишнього світу за допомогою мистецьких образів і репрезентованих ними естетичних цінностей (Дем'янчук, 2019, с. 40-41).

Музично-естетичний інтерес є видом художньо-естетичного інтересу і пов'язаний з естетичними почуттями, потребами, смаками, ставленнями. «Почуття краси природи, музики, оточуючих людей створює в дітей особливі емоційно-психічні стани, збуджує безпосередній інтерес до життя, загострює мислення, допитливість, пам'ять». Потреба сприймати красу й творити за її законами, отримувати естетичну насолоду формується в безпосередній творчій діяльності учнів. А художньо-естетична насолода, що викликана особистою творчою діяльністю або сприйняттям прекрасного в мистецтві й житті, на думку О. Надутенко, є специфічним особистісним переживанням, що спонукає людину слухати концерти, відвідувати театри, художні галереї (Надутенко, 2017, с. 99).

Н. Новикова дає визначення пізнавальному інтересу підлітків на уроках музичного мистецтва як вибіркового ставлення особистості до музики з метою виявлення та засвоєння індивідуально цінного, значимого в процесі музично-пізнавальної діяльності. Складовими цього процесу педагогиня називає: стійкість пізнавальної мотивації, сформованість навичок цілепокладання (мотиваційно-цільовий компонент), емоційне захоплення процесом, емоційне ставлення до пізнавального процесу, широта ціннісних вподобань, сформованість музичного тезаурусу (емоційно-ціннісний компонент), прагнення до здійснення пошуково-дослідницької діяльності, сформованість навичок самостійного вирішення пізнавальних завдань

(діяльнісно-пошуковий компонент), активність, прояв вольових якостей особистості, сформованість навичок рефлексії (регулятивно-вольовий компонент) (Новикова, 2011, с. 7).

О. Спіліоті пов'язує широту, стійкість та глибину інтересів з розвитком музичних здібностей особистості: стійкий інтерес до музики свідчить про наявність у людини музичних здібностей, а активний інтерес до музичної діяльності, прагнення до самореалізації, цілеспрямованість обов'язково приводять до високого результату у творчому процесі. Цей позитивний фактор – отримання естетичного та творчого задоволення – відіграє роль спонуки (інтересу) до музично-творчої діяльності (Спіліоті, 2019, с. 98-99). Інтерес, на думку О. Спіліоті, активізує творчу діяльність: самостійний вибір та виконання творів в інструментально-виконавському класі; оригінальність інтерпретації твору; виконання творчих завдань; імпровізації, створення композицій; організація творчих гуртків, авторських концертів; участь у творчих заходах (концерти, спектаклі тощо) (Спіліоті, 2019, с. 105-106).

Л. Заря, на основі аналізу психолого-педагогічної літератури приходить до моделювання інтересу молодшого школяра до музики, в основі якого ставить індивідуальні особливості дитини, її музичний досвід, музичне оточення, природну допитливість (бажання зрозуміти навколишній світ), потребу в естетичних враженнях. Науковиця визначає суттю такого інтересу спрямованість взаємопов'язаних психофізіологічних процесів, які викликають увагу, уяву, емоції, почуття та сприяють мисленню, активності, творчості, зацікавленості (Заря, 2013, с. 23).

Т. Нижник пов'язує з інтересом до музичного твору поняття естетичної значущості, яка включає в себе дві взаємопов'язані категорії: об'єктивну естетичну цінність і суб'єктивну естетичну значущість як вираження об'єктивної та суб'єктивної оцінок. Якщо музичний твір має об'єктивну естетичну цінність і водночас глибокий особистісний сенс, тобто суб'єктивну значущість, то ці категорії змикаються, утворюючи гармонійну єдність – естетичну значущість (Нижник, 2016, с. 114). Критерієм естетичної цінності, на думку науковиці, може слугувати здатність твору задовольнити сформовані протягом століть потреби людини в прекрасному, піднесеному, змістовному мистецтві. Ці потреби може задовольнити лише талановитий твір, який несе на собі печатку яскравої індивідуальності автора: оригінальність, образність, свіжість тематизму, органічність і барвистість темброво-гармонічних сполучень, новизну в підході та вирішенні вже відомих тем і сюжетів, значущість ідей, глибину почуттів і збереження неповторно прекрасних духовних якостей та високих ідеалів людини і людства (Нижник, 2016, с. 114).

На основі вивчення педагогічної літератури ми прийшли до визначення музично-естетичного інтересу до гри на баяні учнів дитячої музичної школи як вибіркової емоційно-інтелектуальної спрямованості учнів-баяністів на пізнання мистецтва гри на баяні, прагнення до музично-творчої діяльності та мистецької взаємодії.

Відповідно до визначення ми розробили структуру поняття «музично-естетичний інтерес до гри на баяні», до складу якої увійшли: емоційний компонент (наснага, піднесення, прагнення отримати емоційно-естетичне задоволення від музичних творів, відчуття естетичну насолоду від музики), інтелектуальний компонент (спрямованість учнів-баяністів на пізнання мистецтва гри на баяні, прагнення отримати інтелектуальне задоволення від музичних творів, зрозуміти естетичну значущість музики), виконавсько-творчий компонент (прагнення до музично-творчої діяльності, до самореалізації через розвиток музичних здібностей, виконавських навичок, цілеспрямованість, активність виконавської та творчої діяльності) та комунікативний компонент (прагнення до мистецької взаємодії, бажання включатися в активні форми ансамблевого виконавства, концертну діяльність, просвітництво, прагнення до міжособистісної взаємодії) (рис. 1).

Проектування власної методики формування музично-естетичного інтересу до гри на баяні учнів дитячої музичної школи вимагало вивчення педагогічного досвіду формування пізнавальних, художніх та музичних інтересів вчителів різних навчальних дисциплін. Адже кожен педагог знає важливість цього стимулу до навчання. При наявності інтересу, нагадує С. Гончаренко, знання засвоюються легко, швидко, ґрунтовно, міцно, знаходять застосування в житті. Для цього необхідні позитивні емоції, переживання, розуміння учнями значення матеріалу, який вивчається, включення учнів в «активну творчу діяльність шляхом підбору посильних, цікавих, досить різноманітних, нових за змістом чи формою завдань, які спонукають до самостійних, активних роздумів» (Гончаренко, 1997, с. 148).

Освітній результат, на думку С. Горбенка, залежить від уміння педагога зробити свої заняття цікавими: «Під впливом інтересу помітно змінюється весь характер діяльності, яка стає активною, творчою, радісною, а значить є умовою ефективності музично-освітнього процесу» (Горбенко, 20 с. 69).

«Зацікавлення, за визначенням А. Козир та В. Федоришина, – це спосіб впливу, спрямований на емоційну та інтелектуальну сфери особистості». Педагог, на думку науковців, може заражати інтелектуально: захопити, «розпалити» інтерес до вивчення певної наукової галузі і професійної сфери в цілому. А ситуаціями емоційного зараження вони називають «зараження оптимістичним настроєм, позитивним

світовідчуттям, доброзичливістю, радістю духовного спілкування» (Козир, Федоришин, 2021, с. 45).

Формувати інтерес до музики Л. Заря пропонує наступними педагогічними умовами: «...сприймання й усвідомлення музичного матеріалу засобами мультимедіа (розвиток емоційного відгуку, вміння сприймати та інтерпретувати музичні твори); «застосування індивідуально-групових та колективних форм музичної діяльності учнів (орієнтація на активну педагогічну взаємодію з учнями на уроках музики, що сприяє розвитку уваги, активності, пам'яті)» (Заря, 2013, с. 44).

Важливими у рамках нашого дослідження є об'єктивні та суб'єктивні фактори формування інтересу до музики, визначені Л. Зарею: навчальне середовище, налаштування вчителя; прояви інтересу однокласників; навчання музики та музичне оточення поза школою; ставлення до музики в сім'ї (об'єктивні); психофізіологія учня; попередні музично-естетичні знання; розвинений музичний слух; темперамент; виховання; його характер, готовність до сприйняття музичної інформації (суб'єктивні) (Заря, 2013, с. 84).

Л. Заря рекомендує варіативне застосування методів організації, стимулювання, спрямування та активізації пізнавальної діяльності, які б формували інтерес до музики. До них науковиця відносить вербальні методи (розповідь, бесіда, дискусія); наочні (ілюстрація, анімація, відеосюжети, кліпи); практичні (проекування, програмування ігрових рухів, тренування, музикування);

індуктивно-дедуктивні (емоційно-смісловий аналіз, співставлення, порівняння); пошуково-дослідницькі (завдання, ігри, самопідготовка), евристичні (спостереження, які дозволяють одержувати нові знання, виявляти невідомі раніше властивості, закономірності); вільно-асоціативні (зв'язок між уявленнями, думками, почуттями, внаслідок якого одне уявлення, почуття викликає інше) (Заря, 2013, с. 84).

На думку М. Білецької та Я. Сопіної, «головним завданням педагога є виховання потреби в спілкуванні з музикою, а лише потім – оволодіння виконавським мистецтвом. Інтерес до музичного виконавства необхідно розглядати як злиття двох видів інтересу – пізнавального та музичного, тобто як музично-пізнавальний інтерес». Великого значення для розвитку інтересу в процесі навчання гри на музичному інструменті педагогині надають спілкуванню вчителя й учня, психологічній пристосованості, звиканню й «притирканню» педагога та учня, стимулюванню позитивних чинників (наданні шансу на успіх у діяльності, підтримці), позбавляння від негативних чинників (тривожності, психологічного ускладнення початкового розбору твору, недостатньої наполегливості, негативних міжособистісних стосунків тощо). (Білецька, Сопіна, 2019, с. 72).

Для розвитку інтересу молодших підлітків М. Білецька, Я. Сопіна надають великого значення дидактичній грі та фантазуванню (імпровізації) на музичному інструменті та трьох прин-

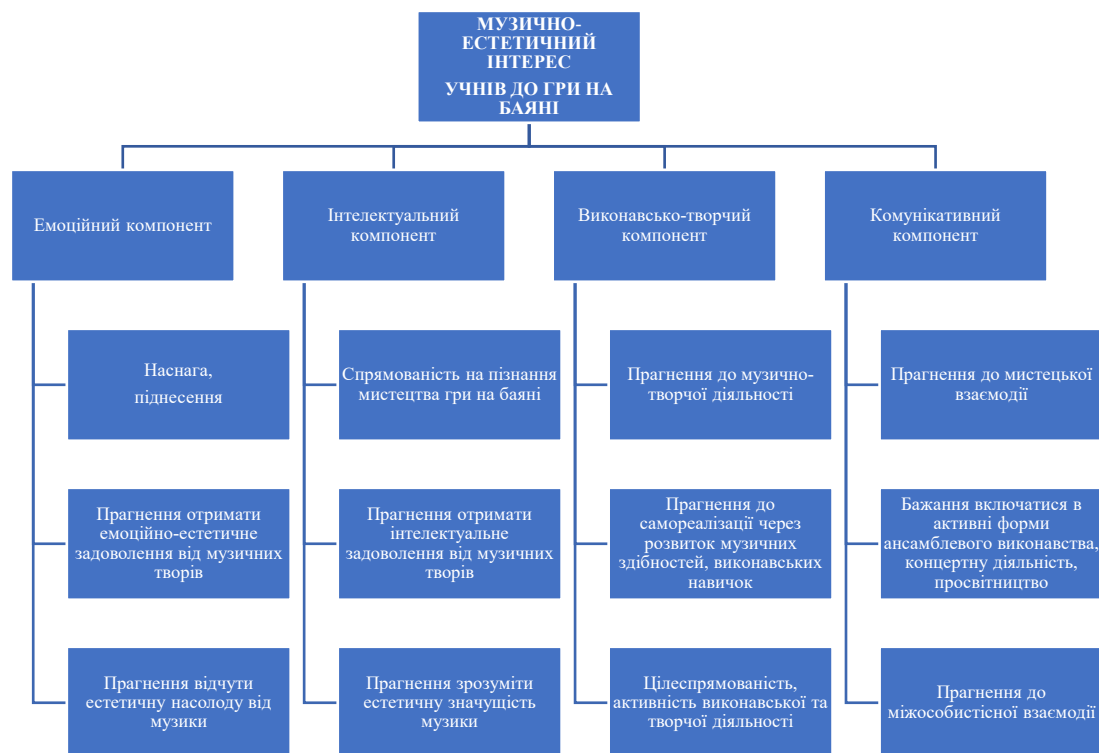

Рис. 1. Структура музично-естетичного інтересу учнів до гри на баяні

ципів – неспішності, конкретності та яскравості (Білецька, Сопіна, 2019, с. 72).

І. Парфентьева, Я. Яремчук називають методи формування інтересу до музики дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, які можуть бути використані в різноманітній музичній діяльності: ігрові прийоми, короткі образні розповіді про музику, наочні посібники, проблемні ситуації, виразне, яскраве виконання творів (Парфентьева, Яремчук, 2021, с. 339).

Щодо навчання гри на музичному інструменті учнів-початківців, І. Парфентьева та Я. Яремчук зауважують на важливості ансамблевої та ескізано-ансамблевої форм роботи як таких, що підвищують інтерес до занять музикою. Ансамблева форма прищеплює навички колективної гри, розвиває гармонічний слух, чуття ритму, організовує і дисциплінує учнів, підвищує їх почуття взаємоповаги, відповідальності перед колективом, комунікативні навички і навички співпраці з іншими виконавцями (Парфентьева, Яремчук, 2021, с. 346–347). Ескізано-ансамблева гра розширює слухові, зорові, образні уявлення дитини, зміцнює впевненість у своїх силах, дозволяє відчувати радість від музикування, допомагає інтуїтивно схоплювати і втілювати образний зміст музичного твору, задовольняє допитливість і прагнення до нових вражень (Парфентьева, Яремчук, 2021, с. 347–348).

Н. Чумак, описуючи власний досвід навчання гри на баяні та акордеоні, наводить поради ефективних методів та прийомів розвитку учня-виконавця, а водночас доводить, що вони можуть бути методами формування музично-естетичного інтересу. Так у дошкільний період педагогиня радить використовувати ігри з ритмічними блоками на клавіатурі інструменту, порівнювати засоби виразності мови із засобами виразності музики: наголосами, підвищенням або зниженням інтонацій голосу, чіткості артикуляції, поділу слів, речень, темпу (мова); точності вимови, виразності інтонації, звуків, мотивів, темпу, структури (музика). У період «гри з рук» Н. Чумак використовує вправи-картинки П. Серотюка. У нотний період – музичні загадки з нотами, невеликі п'єси з двох-трьох нот для освоєння клавіатури, інтервалів (секунди, терції, кварта, квінти), які будуть використовуватись для підбору на слух; підбір тексту на мелодію (на схожість музичної та розмовної інтонації), маленькі вправи для вивчення нот як будівельний матеріал для створення музичних творів. Величезне задоволення, на думку педагогині, приносить учням-баяністам виконання естрадних п'єс та виконання творів під фонограму, що відповідає світосприйняттю сучасних дітей і підлітків (Чумак, 2018).

Відповідно до визначених компонентів та аналізу практичного досвіду ми систематизували методи, прийоми формування музично-естетичного інтересу до гри на баяні учнів дитячої музичної школи:

- переживання позитивних емоцій, емоційне зараження, налаштування, створення приємного середовища (емоційний компонент);

- розуміння учнями значення матеріалу, який вивчається, інтелектуальне зараження, налаштування, використання мультимедійних засобів, спонукання до самостійних, активних роздумів, анімація, відео-сюжети, кліпи, пошуково-дослідницькі завдання, короткі образні розповіді про музику, наочні посібники, проблемні ситуації, виразне, яскраве виконання творів вчителем, порівняння музики з мовою та іншими видами мистецтва (інтелектуальний компонент);

- включення учнів в «активну творчу діяльність шляхом підбору потужних, цікавих, досить різноманітних, нових за змістом чи формою завдань, творчість, фантазування, імпровізація, проектування, програмування ігрових рухів, музикування, малювання, складання віршів, підбір репродукцій до музики, ігри, ігрові прийоми, ігрові форми, вправи-картинки (виконавсько-творчий компонент);

- ансамблева, ескізано-ансамблева форми роботи, індивідуально-групові та колективні форми музичної діяльності, активна педагогічна взаємодія з учнями на уроках, психологічна пристосованість, звикання, «притирання» педагога та учня, підтримка, надання шансу на успіх у діяльності тощо (комунікативний компонент).

Висновки. Аналіз наукової літератури та практичного досвіду спеціальної музичної освіти дозволив нам узагальнити теоретичні засади формування музично-естетичного інтересу до гри на баяні учнів дитячої музичної школи. Ми прийшли до визначення музично-естетичного інтересу до гри на баяні учнів дитячої музичної школи як вибіркової емоційно-інтелектуальної спрямованості учнів-баяністів на пізнання мистецтва гри на баяні, прагнення до музично-творчої діяльності та мистецької взаємодії; змоделивали структуру поняття «музично-естетичний інтерес учнів до гри на баяні», до якої увійшли емоційний, інтелектуальний, виконавсько-творчий та комунікативний компоненти. Компоненти музично-естетичного інтересу до гри на баяні учнів ДМШ стали основою систематизації методів та прийомів стимулювання інтересу.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розробці та апробації власної методики формування музично-естетичного інтересу до гри на баяні учнів дитячої музичної школи.

Література:

- Положення про мистецьку школу (2018): Наказ Міністерства культури України від 09.08.2018 р. № 686. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1004-18>
- Гончаренко, С. У. (1997). Український педагогічний словник. Київ: Либідь.
- Спіліоті, О. В. (2019). Теорія і методика формування музично-інтонаційного мислення: навч.-метод. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя.
- Дем'янчук, О. Н. (2019). Комплексне використання мистецтв у процесі формування художньо-естетичних інтересів школярів із затримкою психічного розвитку. *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка*. Серія : Педагогіка. Вип. 11. С. 36-44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvkgpht_2019_11_6
- Надутенко, О. Л. (2017). Художньо-естетичні цінності як засіб формування художньої культури учнів музичної школи. *Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки*. Вип. 79 (1). С. 96-101. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppn_2017_79%281%29_21
- Новикова, Н. В. (2011). Формування пізнавального інтересу підлітків на уроках музики засобами медіа-технологій: автореф. ... канд. пед. наук. 13.00.02. Київ. Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова.
- Заря, Л. О. (2013). Методика формування у молодших школярів інтересу до музики з використанням медіа-технологій: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ: Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова.
- Нижник, Т. М. (2016). Формування пізнавально-естетичного інтересу майбутніх учителів музичного мистецтва до навчального матеріалу на заняттях з хорового диригування. *Музичне мистецтво в освітнологічному дискурсі*. № 1. С. 112–116. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/maed_2016_1_25
- Горбенко, С. С. (2024). Основи методики музичної освіти: особистісний дискурс. Навчально-методичний посібник. Київ : Вид-во УДУ імені М. П. Драгоманова.
- Козир, А. В., Федоришин, В. І. (2021). Етнокультурний конструкт інноваційної підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін. *Інтегральна система мистецької освіти: етнокультурний напрям розвитку здібностей творчої особистості*: колективна монографія / керівник авторського проекту В. І. Федоришин. Київ : ТЗОВ «Світ знань». С. 12–48.
- Білецька, М., Сопіна, Я. (2019). Індивідуально-психологічні особливості розвитку інтересу до музичного виконавства в молодших підлітків. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету*. Серія : Педагогіка. № 1. С. 66-72. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdu_2019_1_11
- Парфентьева, І. П., Яремчук, Я. Л. (2021). Формування музичних здібностей у дітей дошкільного віку та молодших школярів. *Інтегральна система мистецької освіти: етнокультурний напрям розвитку здібностей творчої особистості*: колективна монографія / керівник авторського проекту В. І. Федоришин. Київ : ТЗОВ «Світ знань». С. 333–350.
- Чумак, Н. М. (2018). Сучасні методики проведення уроку за фахом в класах баяна і акордеона ДППМ: методична доповідь. Рубіжне: Рубіжанська міська дитяча школа мистецтв. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/music/61245/>

References:

- Polozhennia pro mystetsku shkolu [Regulations on the art school] (2018): Nakaz Ministerstva kultury Ukrainy vid 09.08.2018 r. № 686. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1004-18> [in Ukrainian].
- Honcharenko, S. U. (1997). Ukrainskyi pedahohichnyi slovnyk [Ukrainian pedagogical dictionary]. Kyiv: Lybid. 373 s. [in Ukrainian].
- Spilioti, O. V. (2019). Teoriia i metodyka formuvannia muzychno-intonatsiinoho myslennia: navch.-metod. posib [Theory and methods of forming musical and intonation thinking]. Nizhyn: NDU im. M. Hoholia [in Ukrainian].
- Demianchuk, O. N. (2019). Kompleksne vykorystannia mystetstv u protsesi formuvannia khudozhno-estetychnykh interesiv shkoliariv iz zatrymkoiu psykhichnoho rozvytku [Integrated use of arts in the process of forming artistic and aesthetic interests of pupils with mental retardation]. *Naukovyi visnyk Kremenetskoï oblasnoï humanitarno-pedahohichnoï akademii im. Tarasa Shevchenka*. Serii : Pedahohika. Vyp. 11. S. 36-44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvkgpht_2019_11_6 [in Ukrainian].
- Nadutenko, O. L. (2017). Khudozhno-estetychni tsinnosti yak zasib formuvannia khudozhnoi kultury uchniv muzychnoi shkoly [Artistic and aesthetic values as a means of forming the artistic culture of music school students]. *Zbirnyk naukovykh prats Khersonskoho derzhavnoho universytetu*. Pedahohichni nauky. Vyp. 79 (1). S. 96-101. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppn_2017_79%281%29_21 [in Ukrainian].
- Novykova, N. V. (2011). Formuvannia piznavalnoho interesu pidlitkiv na urokakh muzyky zasobamy multymediinykh tekhnolohii [Formation of cognitive interest of adolescents in music lessons by means of multimedia technologies]: avtoref. ... kand. ped. nauk. 13.00.02. Kyiv. Natsionalnyi pedahohichnyi universytet imeni M. P. Drahomanova [in Ukrainian].
- Zaria, L. O. (2013). Metodyka formuvannia u molodshykh shkoliariv interesu do muzyky z vykorystanniam multymediinykh tekhnolohii [Methods of forming primary school students' interest in music using multimedia technologies]: dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.02. Kyiv: Nats. ped. un-t im. M. P. Drahomanova [in Ukrainian].
- Nyzhnyk, T. M. (2016). Formuvannia piznavalno-estetychnoho interesu maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva do navchalnoho materialu na zaniattiakh z khorovoho dyryhuvannia [Formation of cognitive and aesthetic interest of future teachers of musical art to the educational material in choral conducting classes]. *Muzychne mystetstvo v osvitolohichnomu dyskursi*. № 1. S. 112–116. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/maed_2016_1_25 [in Ukrainian].

Horbenko, S. S. (2024). *Osnovy metodyky muzychnoi osvity: osobystisnyi dyskurs* [Fundamentals of music education methods: personal discourse]. *Navchalno-metodychnyi posibnyk*. Kyiv : Vyd-vo UDU imeni M. P. Drahomanova [in Ukrainian].

Kozyr, A. V., Fedoryshyn, V. I. (2021). *Etnokulturnyi konstrukt innovatsiinoi pidhotovky maibutnikh vykladachiv mystetskykh dystsyplin* [Ethno-cultural construct of innovative training of future art teachers]. *Intehralna systema mystetskoï osvity: etnokulturnyi napriam rozvytku zdibnostei tvorchoi osobystosti: kolektyvna monohrafiia / kerivnyk avtorskoho proektu V. I. Fedoryshyn*. Kyiv : TzOV «Svit znan». S. 12–48 [in Ukrainian].

Biletska, M., Sopina, Ya. (2019). *Indyvidualno-psykholohichni osoblyvosti rozvytku interesu do muzychnoho vykonavstva v molodshykh pidlitkiv* [Individual psychological features of the development of interest in music performance in younger adolescents]. *Naukovyi visnyk Melitopolskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Seriia : Pedahohika*. № 1. S. 66-72. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdpu_2019_1_11 [in Ukrainian]

Parfentieva, I. P., Yaremchuk, Ya. L. (2021). *Formuvannia muzychnykh zdibnostei u ditei doshkilnoho viku ta molodshykh shkoliariv* [Formation of musical abilities in preschool children and primary schoolchildren]. *Intehralna systema mystetskoï osvity: etnokulturnyi napriam rozvytku zdibnostei tvorchoi osobystosti: kolektyvna monohrafiia / kerivnyk avtorskoho proektu V. I. Fedoryshyn*. Kyiv : TzOV «Svit znan». S. 333–350 [in Ukrainian].

Chumak, N. M. (2018). *Suchasni metodyky provedennia uroku za fakhom v klasakh baiana i akordeona DShM* [Modern methods of conducting a speciality lesson in the classes of accordion and accordion of the school of music] : metodychna dopovid. Rubizhne: Rubizhanska miska dytiacha shkola mystetstv. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/music/61245/> [in Ukrainian].
